

ÎNCHEIERE

06 mai 2020

mun. Chișinău

Colegiul Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Galina Stratulat
Iurie Bejenaru

examinând admisibilitatea recursului declarat de SRL „Tiramisa” și Pavel Russu, în cauza civilă la cererea de chemare în judecată a SRL „Tiramisa” și a lui Pavel Russu împotriva Ministerului Justiției cu privire la constatarea încălcării dreptului la executare în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral,

împotriva deciziei din 23 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost respins apelul declarat de SRL „Tiramisa” și Pavel Russu, și menținută hotărârea din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, prin care a fost respinsă cererea de chemare în judecată,

c o n s t a t ă:

La 29 decembrie 2018, SRL „Tiramisa” și Pavel Rusu au depus cerere de chemare în judecată împotriva Ministerului Justiției al Republicii Moldova cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral cauzat.

În motivarea acțiunii au indicat că, prin decizia din 18 octombrie 2017 a Curții de Apel Chișinău, s-a admis cererea de apel declarată de către apelantul Russu Pavel și reprezentatul SRL „Tiramisa”, Duca Valeriu. S-a casat hotărârea Judecătoriei Orhei din 01 februarie 2017, prin care a fost respinsă ca fiind neîntemeiată cererea de chemare în judecată înaintată de Russu Pavel și SRL „Tiramisa” împotriva Consiliului orășenesc Orhei și Primăriei Orhei, intervenienți accesorii Întreprinderea Municipală „Achiziție, Comerț și Piețe” Orhei și Covaliov-Rusu Georgeta, cu privire la recunoașterea ilegală a refuzului Consiliului orășenesc Orhei de a examina cererea prealabilă, obligarea Consiliului orășenesc Orhei să examineze cererea prealabilă cu primirea deciziei motivate privind formarea obiectului imobil prin separarea terenului și obligarea transmiterii terenului în locațiune.

S-a adoptat o hotărâre nouă, prin care s-a admis cererea de chemare în judecată a reclamanților Russu Pavel și SRL „Tiramisa” împotriva Consiliului orășenesc Orhei și Primăriei Orhei, intervenienți accesorii Întreprinderea Municipală „Achiziție,

Comerț și Piete” Orhei, Covaliov-Rusu Georgeta și s-a recunoscut ca fiind ilegal refuzul Consiliului orășenesc Orhei de a examina cererea prealabilă depusă de către Russu Pavel la data de 07 septembrie 2016, la Consiliul orășenesc Orhei.

S-a obligat Consiliul orășenesc Orhei să examineze cererea lui Russu Pavel din 07 septembrie 2016, privind modificarea deciziei Consiliului orășenesc Orhei nr. 5.3.1 din 07 iunie 2016 „Cu privire la darea terenului în administrare” și anume de înlocuit suprafața terenului de 0,6823 ha cu suprafața de 0,6513 ha, formarea prin separarea bunului imobil cu numărul cadastral XXX, cu suprafața de 0,6823 ha, situate pe adresa str. XXX, a două bunuri imobile și anume: bunul imobil nr. 2, număr cadastral XXX cu suprafața de 0,6513 ha, situat pe adresa str. XXX și bunul imobil nr. 1 cu suprafața de 0,031 ha, situat pe adresa str. XXX, cu darea în locațiune reclamantului Russu Pavel terenul aferent situat pe adresa str. XXX cu suprafața totală de 0,031 ha și să adopte o decizie în conformitate cu legislația în vigoare.

La 27 martie 2018, hotărârea instanței de judecată a fost expediată în adresa Consiliului mun. Orhei spre executare. Însă, deși Legea prevede termenul de 1 lună de executare, hotărârea nominalizată nu a fost executată. Astfel, li s-a încălcat dreptul la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești, garantat prin art. 20 din Constituția Republicii Moldova și art. 6 §1 din Convenția Europeană a Drepturilor Omului.

Prin urmare, solicită constatarea faptului încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești adoptată de Curtea de Apel Chișinău la data de 18 octombrie 2018 prin neexecutarea acesteia până în prezent; precum și încasarea din bugetul de stat, prin intermediul Ministerului Justiției, a sumei de 1200 de euro sau echivalentul în valută națională cu titlu de compensație echitabilă (câte 600 de euro pentru fiecare reclamant).

Prin hotărârea din 18 aprilie 2019 a Judecătoriei Chișinău, sediul Centru, cererea de chemare în judecată depusă de SRL „Tiramisa” și Russu Pavel împotriva Ministerului Justiției, intervenienți accesorii Consiliul or. Orhei, Primăria or. Orhei cu privire la constatarea încălcării dreptului la executarea în termen rezonabil a hotărârii judecătorești și repararea prejudiciului moral cauzat, s-a respins ca fiind nefondată.

Nefiind de acord cu hotărârea primei instanțe, la 08 mai 2019, SRL „Tiramisa” și Russu Pavel au declarat apel, prin care au solicitat casarea hotărârii primei instanțe și emiterea unei noi hotărâri de admitere a acțiunii.

Prin decizia din 23 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, apelul declarat a fost respins și s-a menținut hotărârea primei instanțe.

Pentru a decide astfel, instanța de apel a indicat că instanța ierarhic inferioară just a constatat că, nici SRL „Tiramisa” și nici Russu Pavel – în calitate de subiecți cu drept de intentare a procedurii de executare a hotărârii judecătorești, nu au uzat de acest drept, nu au realizat acțiunile necesare în vederea executării documentului executoriu. Într-un asemenea context, sunt nefondate alegațiile acestuia vizavi de neexecutarea hotărârii judecătorești din vina Primăriei și Consiliului or. Orhei.

Reieșind din principiul *Lex posterior derogat legi priori*, conform căruia, legea mai recentă primează față de legea mai veche, la executarea silită a hotărârilor de contencios vor fi aplicabile dispozițiile Codului de procedură civilă și Codului de executare, republicat la 05.11.2010, care stabilește că hotărârile date de instanțele de

judecată în pricinile de contencios administrativ, sunt documente executorii și se execută conform normelor stabilite.

Prin urmare, din sensul art. 15 alin. (1)-(3) Codul de executare, nu rezultă obligația statului, la caz, a instanței de judecată de a prezenta din oficiu titlul executoriu emis în procedura contenciosului administrativ, spre executare.

Astfel, instanța de apel a apreciat ca fiind eronat argumentul apelanților referitor la prevederile art. 32 din Legea contenciosului administrativ nr.793 din 10 februarie 2000 (în vigoare la data adoptării hotărârii Judecătorei raionului Orhei din 24 octombrie 2011), or, din sensul normelor juridice rezultă cu certitudine că, legiuitorul acordă termen de 30 zile pârâtului/debitorului pentru executare benevolă a hotărârii judecătorești, și doar în cazul expirării termenului sau neexecutării actului judecătoresc, urmează a fi aplicate prevederile procedurii silite prin intermediul executorului judecătoresc, în conformitate cu legislația în vigoare.

La 29.01.2019, SRL „Tiramisa” și Pavel Russu au declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel.

În motivarea recursului au indicat că prima instanță și instanța de apel, contrar principiilor de bază ale statului de drept, au recunoscut ca întemeiate și legitime acțiunile arbitrare ale organului puterii de stat.

Astfel, a solicitat admiterea recursului, casarea deciziei instanței de apel și a hotărârii primei instanțe, cu pronunțarea unei hotărâri noi de admitere a acțiunii.

În conformitate cu art. 434 alin. (1) al Codului de procedură civilă, recursul se declară în termen de 2 luni de la data comunicării hotărârii sau a deciziei integrale.

Din materialele dosarului rezultă că decizia recurată a fost pronunțată la 23 octombrie 2019 și expediată participanților la proces la 19.11.2019 (f. d. 148), iar date despre recepționarea acesteia la materialele dosarului lipsesc. Astfel, se constată că recurenții s-au conformat prevederilor legale și au declarat recursul împotriva deciziei din 23 octombrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, în termen.

Examinând temeiurile invocate în cererea de recurs în raport cu materialele cauzei și prevederile legale, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul declarat de către SRL „Tiramisa” și de Pavel Russu, neîntemeiat și care urmează a fi declarat inadmisibil, din considerentele ce urmează.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) al Codului de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 433 lit. a) al Codului de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

În conformitate cu art. 440 alin. (1) al Codului de procedură civilă, în cazul în care se constată existența unuia din temeiurile prevăzute la art. 433, completul din 3 judecători decide în mod unanim, printr-o încheiere motivată irevocabilă, asupra inadmisibilității recursului. Încheierea se emite conform prevederilor art. 270 și nu conține nici o referire cu privire la fondul recursului.

Dat fiind faptul că temeiurile de declarare a recursului împotriva deciziei curții de apel, prin prisma prevederilor secțiunii a 2-a a capitolului XXXVIII al Codului de procedură civilă, sunt strict delimitate de art. 432, Completul reține că reieșind din prevederile art. 437 alin.(1) lit. f) al Codului de procedură civilă, în sarcina recurentului este impusă obligația delimitării esenței, temeiului și argumentării acelei/acelor încălcări esențiale și/sau a acelor circumstanțe ce indică la aplicarea eronată a normelor de drept material sau procedural, și care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În speță, însă criticile invocate de SRL „Tiramisa” și Pavel Russu, nu pot duce la admisibilitatea recursului, ori acestea nu pot fi reținute prin prisma art. 432 al Codului de procedură civilă, în condițiile în care se insistă în mod exclusiv asupra reaprecierii circumstanțelor cauzei, în detrimentul evidențierii ilegalității soluției instanței de apel.

Acest fapt denotă caracterul declarativ al recursului, fiind lipsite de esență, care evidențiază simplul fapt al dezacordului recurenților cu soluția dată de instanța de apel, precum și lipsa temeiurilor legale de declarare a recursului, având în vedere faptul că, rolul exclusiv al recursului este de a asigura efectuarea unui control de legalitate a deciziei atacate în baza temeiurilor legale de declarare a recursului strict prevăzute de art. 432 alin. (2), (3) și (4) al Codului de procedură civilă.

Or, nu este suficientă simpla expunere a circumstanțelor faptice ale cauzei, fiind necesară motivarea recursului cu indicarea amănunțită a motivelor de nelegalitate pe care se întemeiază, precum și dezvoltarea lor. Motivarea recursului înseamnă nu doar exprimarea nemulțumirii față de actul de dispoziție pronunțat în apel, ci expunerea tuturor motivelor pentru care, din punctul de vedere al părții, instanța a pronunțat o hotărâre neîntemeiată. Aderent, recursul nu se poate limita la o simplă indicare a textelor de lege, condiția legală a dezvoltării motivelor de recurs implicând determinarea greșelilor anume imputate instanței de apel, o minimă argumentare a criticii în fapt și în drept, precum și indicarea probelor pe care se bazează.

Abordarea recurenților, în speță, însă evidențiază în mod clar dezacordul acestora cu soluția dată de instanța de apel, iar argumentele recursului nu permit identificarea omisiunilor sau erorilor care ar impune declararea recursului ca fiind admisibil.

Prin prisma jurisprudenței CtEDO, recursul trebuie să fie efectiv, adică să fie capabil să ofere îndreptarea situației prezentate în cerere, să posedă puterea de a îndrepta în mod direct starea de lucruri, trăsătură distinctivă care nu este evidențiată în cererea de recurs depusă de către SRL „Tiramisa” și Pavel Russu.

Astfel, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție constată lipsa temeiurilor care ar dicta necesitatea declarării recursului ca fiind admisibil.

În conformitate cu art. 270, 431 alin. (2), art. 433 lit. a) și art. 440 alin. (1) ale Codului de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de către SRL „Tiramisa” și Pavel Russu.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru